

Theologiae Moralis Super Decalogum Seu Decem Dei Praecepta Pars ...

In II. III. IV. Præceptum De Juramentis, Votis, Observatione Festorum, & Jejuniorum, ac obligatione Pietatis & Observantiæ erga Majores: Charitate & Misericordia erga proximum. Pars III.

Sporer, Patricius

Salisburgi, 1713

Subsectio. Voti Violatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60022)

temporali non extinguatur : ut si quis ob mortem
esset egressus, isque morbus penitus cesset. 3. C
absolutè, & expressè vovit & Religionem, & c
tinentiam : aut Castitatem vovit principaliter,
independenter à Religione ; is impeditus, vel l
ratus à Religione, adhuc obligatur voto Castitatis.
Qui verò Religionem vovit principaliter, & c
tatem solum accessoriè, & dependenter à Religi
ne, is impeditus, vel liberatus à Religione, liberatur
etiam à voto simplici Castitatis accessorio. C
Ruente principali, ruit accessorium. De quo
controversia. 4. In dubio autem, quoniam
talis voverit Castitatem cum Religione, si neque
verbis voventis, neque ex circumstantiis comp
ra capi possit, post adhibitam diligentiam, post
vovens eligere sensum, quem vult, sibi que
faventem : nimirum vovisse Castitatem depen
ter à Religione : uti ex *ex Sanch. & Laym.* S
cedenti indicatum est.

S U B S E C T I O.

Voti violatio.

S U M M A R I U M.

164. *Quale peccatum sit vobere aliquid inco* *siderati*
intentione promittendi, obligandi, vel implendi
167. *Usque ad n. 170. Qualiter peccet vovens rem*
impossibilem, & indifferendam?
170. *Usque ad n. 173. Quale peccatum sit transgredi*
dilatatio voti, ac de voto emisso panitere?
173. *In Confessione votorum violatorum opus non est*
care eorum materiam
174. *Nisi ea aliunde præcepta, vel prohibita sit,*
175. *Licet votum Castitatis simplex; selemne; & sacri*
nis sint ejusdem speciei, tamen in confessione
exprimi debet votum selemne.

S. I.

In ipso actu, & modo vovendi peccari potest
tripliciter.

Primò Temerè, leviter, inconsideratè, & ex 164
repentino quoque motu, vel ob respectum hu-
manum aliquid vovere, peccatum est, plerumque
tamen veniale tantùm. *Communis DD. cum Sanch.*
l. 3. c. 1. n. 9. Peccatum esse, sumitur ex illo Eccle-
siastici 5. *Displicet DEO infidelis, & stulta promif-
sio.* Votum autem ex levi metu, ac sine iufficiente
deliberatione emissum censetur promissio stulta.
Accedit, quòd sit abusus voti ita temerè, & sine
matura consideratione vovere. Quia tamen non
cedit in gravem injuriam Dei, vel cultus divini, ve-
nialem culpam per se excedere non potest.

Secundò. Vovere absque intentione promittendi, 165
& se obligandi ad rem promissam, cessante scanda-
lo, & gravi irreverentia Dei, probabilius tantùm
est peccatum veniale. Ita Sanch. *cit. n. 10.* Cajetanus
v. votum n. 3. Qui rectè determinat tunc solum
esse peccatum mortale, quando votum est solemne,
ut in susceptione Ordinis sacri, ac professione Re-
ligionis: in his enim, si externè voveas, juxta inten-
tionem Ecclesiæ, ac Religionis vovere ex justitia
debes; aut etiam quando est votum simplex, fitque
publicè coram aliis; quia tunc esset mendacium
perniciosum, & periculosum, ratione divinæ irre-
verentiæ coram aliis, & gravis scandali.

Tertiò. Vovere aliquid absque intentione, & 166
voluntate illud implendi in re gravi, sine dubio est
peccatum mortale, omnium DD. consensu, ob gra-
vissimè

308 *Tract. III. In II. Præsept. Decal. Cap. II.*
vissimam irreverentiam, & virtuales irrisiones
quasi Deus omniscius, ac corda intuens falli possit.
Attamen in re levi probabilius est tantum peccatum
veniale, excusante parvitate materiæ, nec adeo gra-
vem irreverentiam erga Deum inducente. Ita com-
munis cum *Sanct. cit. c. 8.* contra nostrum *Ma-*
chant. & alios quosdam nimis strictos.

§. II.

Circa materiam voti peccatur itidem
tripliciter.

167 **P**rimò. Vovere rem mortaliter malam, sive
objecto, sive ex fine, vel circumstantiis, est pec-
catum mortale, & quidem duplex. Unum contra
præceptum aliquod particulare; alterum contra
virtutem Religionis: quia est gravissima irreveren-
tia DEI, & formale sacrilegium, fidelitatem
am velle ipsi DEO obligare ad ejus offensam.
verò vovere rem solum venialiter malam, vel ac-
tionem venialiter tantum malum, est tantum peccatum
veniale; similiter duplex; & contra aliquod
præceptum particulare; & contra virtutem Re-
gionis. Communis DD. *Armilla, Sylvester, Sotus,*
Navar. Toletus, aliisque cit. *Sanct. l. 4. mor.*
c. 6. n. 9. Laym. Tract. 4. c. 2. n. 6. Diana part. 4. tit.
4. resolut. 160. Ratio est: quia cum tale
votum sumat totam suam malitiam à re mala promissa,
tale peccatum erit votum, quale est res promissa.
adeoque si hæc mortalis, mortale; si venialis,
veniale.

168 **S**ecundò. Vovere rem impossibilem sub ratione
impossibilis apprehensam, est peccatum mortale.

tale : quia rem impossibilem Deo promittere, est verissima Dei irrisio & gravissima irreverentia. Secus dicendum, si illa res per errorem apprehenderetur, ut bona & possibilis : v. g. naturale jejunium servare per totam Quadragesimam.

Tertio. Vovere rem indifferentem, quatenus 169 indifferentem est : v. g. curare sibi novas vestes ; aut minus bonam : v. g. Matrimonium inire, non dare eleemosynam certo pauperi indigno, &c. est tantum peccatum veniale : quia hic nulla notabilis intervenit irreverentia, vel injuria DEI.

§. III.

In executione, vel transgressione voti similiter peccatur tripliciter ; omittendo, differendo, pœnitendo.

Primò. Omnis transgressio voti (sive per commissionem, sive per omissionem) in re tamen ex natura sua, vel circumstantia gravi, est peccatum mortale : in re levi (sive ea tota, sive partialis tantum materia voti sit) est tantum peccatum veniale.

Vide *Secl. 3. n. 89.*

Secundò. Dilatio voti, aut ex intentione voventis ad certum tempus sub mortali obligantis ; aut cum abjectione voluntatis illud implendi ; aut cum periculo non implendi, vel impedimenti perpetui, absque omni causa probata, est peccatum mortale : alias veniale tantum. Vide eadem *Secl. 3.*

§. 4. *toto.*

Tertio. Pœniteret efficaciter de voto emisso, 172 cum voluntate, aut proposito illud deinceps non

servandi, aut quærendi quamlibet occasionem
causam, sive justam, sive injustam, se à voti ob-
viatione eximendi in re gravi, est peccatum mortale
secundùm omnes. Ratio est: quia ejusdem ma-
tiz est transgredi velle, & transgressio ipsa: qui-
tem sic efficaciter pœnitet, & dictæ voluntati
consentit, censetur habere voluntatem tran-
diendi votum emissum, adeoque juxta ratio-
materiae, peccare mortaliter. At verò pœnitentia
tantum inefficaciter, cum simplici tantum displicentia,
tristitia, ac noleitate voti emissi, sufficit
quasdam difficultates. vel anxietates in voto
dummodo perseveret firma voluntas semper im-
di votum, peccatum non est, per se loquendo, sed
contra incentivum peccati, sicut enim ab
poterat homo non vovere, ita postea optare potest
quòd non vovisset. Ad. oque propositiones
*utinam non vovissem! Si non vovissem, amodo
voverem amplius, &c.* etsi magnæ imperfectio-
sint, tamen stante firma voluntate implendi voti
peccata non sunt, per se loquendo. Per accidens
tamen, quatenus talis displicentia voti reducit
in ejus executionem, ut homo segniter, negligenter
& cum tædio votum exequatur, peccatum veniale
accedente verò periculo prævaricandi, erit mortale.
Sic ex communi Laym. *l. 4. tract. 4. c. 4. n. 3.*

§. IV.

Circa Confessionem votorum violatorum

173 **P**rimò. In Confessione sufficit enumerare trans-
gressiones votorum, omitiendo, vel committendo,
tendo, neque necesse est explicare materias votorum.

aliunde non præceptas, vel prohibitas. E. g. Titius vovit certo die jejunare, Missam audire, & recitare Coronam B. M. Virginis; omnia omittit. Cajuus vovit tali die non bibere vinum; non ludere; non domo egredi recreationis gratiâ: at data occasione, vinum bibit, ludit, recreatum exit. Uterq; satisfacit in Confessione dicendo, tria vota à me emissa semel transgressus sum. Ita cum aliis Lugo de Pœnitentia disp. 16. n. 115. Ratio est: quia omnia vota edita de rebus ex se non præceptis, vel prohibitis, sunt ejusdem speciei, consequenter etiam transgressiones ejusdem speciei erunt: ergo sufficit in Confessione exprimere numerum transgressionem mortalium, nec opus est explicare materias aliunde non præceptas, vel prohibitas.

Secundo. At verò, si materia votorum aliunde præcepta, vel prohibita sit, utique explicanda erit: Ut si vovisti non fornicari, non blasphemare, nunquam pejerare, nunquam die festo omittere Sacrum: omnia transgressus utique non sufficit dicere simpliciter *violavi tot vota, semel, toties*; sed materias explicare debes: quia non solum contra vota tua, sed etiam contra alia præcepta Dei, vel Ecclesiæ deliquisti. At, quid si vovisti certo die jejunare, & audire Sacrum, & abstinere ab illicita venere; & omnia transgressus in Confessione dicas: *semel transgressus sum tria vota*: & postea interjectis aliis, addas, *semel commisi fornicationem*? Respondet Gobat casu I. n. 24. te satisfacisse; quia nihil substantiale omisisti. Sed ego addo, te etiam excessisse; quia sic reverâ Confessario ingeris notitiam distin-

Et peccati fornicationis, ultra triplicem illam
gressionem votorum.

175 *Tertio.* Quamvis autem etiam votum
castitatis simplex, & solemne Professions, ac sacri-
dinis, essentialiter sint ejusdem speciei: atque
juxta communem, & mihi omnino veram
Sententiam, si voto solemnem Castitatis adstrictus
ipsus es, non sufficit dicere: Semel transgressus
votum Castitatis; sed (nisi Confessario notum
explicare debes votum solemne: quippe cupi-
lius violatio propriè constituit sacrilegium car-
non item violatio voti simplicis, ut alibi est dictum
quamvis oppositam sententiam *Sancti. Diana,*
Sai, Tamburini alibi, in sua materia, ut probu-
lem admiserimus.

Denique ad praxin appositè monet *Sancti.*
de voto n. 31. Quando penitentes moniti à Con-
fessario, ut à peccatis certis desistant, respondeant
promitto me amplius hoc, aut illud non facturum
&c. communiter non edere votum, sed tantum
significare suum firmum propositum. Si quis
men verè vellet promittere, & de novo obligare
emendationem talis, vel talis peccati, utique verè
votum edidit, cum promissio non fiat Confessario
sed coram illo ipsi Deo, saltem promissio non
Confessario ut homini, sed ut Judici loco Dei, atque
que adhuc principaliter ipsi Deo: & consequenter
non secuta emendatione, deberet se agere reum
cui, & fracti voti: ut etiam observat *P. Gobat*
n. 25. Quam quidem novam obligationem Con-
fessarius præditus facultate dispensandi, vel con-

mutat

mutandi vota, ut prudenter relaxet, definiet ex ipsa experientia, utram nimirum memoria voti nuncupati retraxerit pœnitentem à recidiva, nec nō. Si enim retraxit, non relaxet: si fecerit, relaxet in nomine Domini, quia votum istud, & nova obligatio nihil ipsi proficit, nisi ad graviolem culpam.

CAPUT III.

De votorum, & juramentorum deobligatione.

VOta cessant obligare voventem generatim quatuor modis: *extinctione, irritatione, dispensatione, ac commutatione.* Iisdemque omnino modis cessant obligare juramenta promissoria, sive absoluta; sive confirmatoria promissionis factæ Deo (non item semper factæ homini, ut infra patebit); & insuper speciali modo sibi proprio, cessant per remissionem seu condonationem alterius, cui, vel in cujus commodum promissio jurata facta est, ut infra suo loco notabimus.

SECTIO I.

Votorum ac juramentorum extinctio

SUMMARIUM.

1. Obligatio votorum, ac juramentorum extinguitur:
2. I. ablatione, vel mutatione notabili ipsius materiae: aut
3. II. finis principalis voti: aut
4. III. circumstantia per se principaliter intentæ:
5. IV. Aut alterius æquivalentis ex improviso accidentis.
6. Talis autem mutatio; vel impedimentum occurrens debet esse quid notabile; se tenens ex parte materiae; non solum tantum: V 5 7. l. 1.